בס"ד | ערב שבת קודש פרשת "ואתחנן" | י"ב באב ה'תשע"ד | גיליון מס' 2

הליכות עולם

עלון הלכתי מבית ההוראה "צדק ומשפט" יבנאל. עורך העלון: הרב יעקב ועקנין

בית דין צדק ובית הוראה "צדק ומשפט"
ק"ק יבנאל
בנשיאות כ"ק אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א

הקדמת העורך:

חסדי ה' ועלון "הליכות עולם" מס' 1 התקבל בברכה ורבים הביעו בקשה להמשך העלון וגם הצדיק שלח מכתב מועף ביעף וזה לשונו: **"אין לתאר ואין לשער את גודל השמחה שיש לי מהעלון "הליכות עולם" שהבית הוראה מתחילים להוציא מידי שבוע וזה זכות הרבים נורא מאוד... וזה יהיה קישור וחיבור הקהילה הקדושה שלנו שהיא חממה של אמונה עם המורי צדק שלנו וזה דבר גדול מאוד מאוד... וכך תהיה קהילתינו הקדושה בקיאה בהלכה שעל זה הקפיד רביז"ל מאוד מאוד ואמר** (שיחות הר"ן כט) **"שכל בר ישראל מחויב ללמוד בכל יום הלכה"**. עכ"ל הזהב של כ"ק אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א.

בעלון זה מושקעת עבודה רבה ומאומצת לערוך זאת ולהתאים זאת לכל בני המשפחה בלשון קלה, העיניינים בהם נעסוק בעלון זה: בעניני דיומא, שאלות ותשובות אקטואליות, כשרות המטבח, דיני תורה מבית ההוראה, מעשים הלכתיים, המדור "משמרת סת"ם היכל הקדש" יעסוק בשו"ת והדרכה בעניני סת"ם לאנ"ש ובפרט לסופרים, המדור "על שולחן שבת" יעסוק בחידושי תורה לפרשת השבוע, הנהגות ושירותי הקהילה לרווחת אנ"ש.

כל שנותר לכם זה להעלות זאת על שולחן מלכים – שולחן שבת ולעסוק בו בצוותא, ואם הנכם מרוצים נא להודות למוהרא"ש שליט"א שבזכותו יוצא עלון זה לאור.

הקדמה לשמיטה

מאת: הרב יעקב ועקנין

קרבה שנת השבע שנת השמיטה, כל אנ"ש שומעים את קול השופר תרתי משמע:

א. להכין את עצמינו לנסיעה לאומן לציון רביז"ל

ב. להכין את עצמינו לקראת שנת השמיטה – תשע"ה.

בפרשת בהר פרק כה פסוק א' שואל רש"י מה ענין שמיטה אצל הר סיני והלא כל המצוות נאמרו מסיני? ומתרץ רש"י מה שמיטה נאמרו כללותיה ופרטותיה ודקדוקיה מסיני...".

דיני שביעית רבים המה וכבר כתבו התוספות בסוכה לט' ד"ה "שאין", שאין מספר לדינים ולאיסורים שיש בפירות שביעית", ולא רק בפירות שביעית ההלכות רבים אלא גם איזה עבודות מותרות בשמיטה? איך מתחזקים את הגינה בשנת השמיטה בלי לעבור על ההלכה? מה מותר לנטוע בגינה ועד מתי? האם מותר לעקרת הבית לשתול פרחים בעציץ לא נקוב? על שאלות אלו נשתדל לענות לכם מעל דפי העלון,

ונביא את דברי האידרא (מתוך המדריך לשנת שמיטה) **"להנחיל אוהבי יש" מאי "יש"? דא רזא דשמיטה דלא מסר הקב"ה יתהון לשאר העמים אלא לעמא קדישא, ובשעתא דישראל נטרין שתא דשמיטה כדקא יאות וכו' עלייהו איתמר וקווי ה' יחליפו כח"** [פירוש: הפסוק אומר "להנחיל אוהבי יש "מה פירוש המילה יש? זה סוד השמיטה שלא מסר אותו הקב"ה לאומות העולם אלא לבניו עם ישראל הקדושים ובשעה שישראל שומרים את השמיטה כמו שצריך עליהם נאמר "וקווי ה' יחליפו כח"].

כאן יובאו הנחיות מבית ההוראה איך מקיימים "הכון לקראת אלוקיך ישראל" בעניני השמיטה.

מה המלאכות שחייב לעשות עכשיו בשנה השישית על מנת לא להיכשל באיסור שביעית?

עד מתי אפשר לנטוע עצי פרי ועצי סרק? איך מתחזקים את הגינה בשנת השמיטה? אלו מלאכות הותרו מצד קיום הצמחים בשמיטה? ואיזה מלאכות אסורות כי זה השבחה?

מה עושים עם העציצים בבית ובגינה? האם יש הבדלים בין עציץ נקוב לבין עציץ שאינו נקוב? מתי עושים שטר פרוזבול? כל זה ועוד מעל דפי העלון, קריאה ולימוד מהנים.

אין לקרוא את העלון בשעת התפילה

יש לשמור על קדושת הגליון

שבת קודש

הדלקת נרות: 18:49
צאת ר"ת: 20:41

מעשה הלכתי

שידוך (לא) מוצלח

מאת הרב יצחק זילברשטיין שליט"א

באחת הישיבות בארץ למדו שני בחורים ראובן היה מוצלח בתורה ויראת שמיים ושמו הלך לפניו, ושמעון היה פחות מוצלח. הבחור הלא מוצלח בערה בו אש הקנאה בהצלחת חבירו, והוא חיכה לראות כישלון ומפלה אצל חבירו, קשה להבין לאיזה רמת שפלות אפשר לרדת, ואכן ההזדמנות לא איחרה להגיע, הגיעה עת דודים [זמן שידוכים] ושמעון הלך והודיע לראובן שיש לו הצעה נפלאה שחייב לקפוץ עליה ומהי? בתו של משה העשיר שהינו ת"ח, תורה ונדולה במקום אחד, ולו בת כלילת המעלות אסור לך לסרב וצריך לקפוץ על המציאה, הפגישה תהיה ביום שני בערב בביתו של משה העשיר.

ראובן היה נרגש ולאחר כמה ימי תפילה עשה דרכו לביתו של אבי הכלה, דפיקות עדינות נשמעו על דלת הבית ובעה"ב פתח ושאל את הבחור לרצונו? ראובן ענה שנקבעה לו הערב פגישה עם בתו.

בעה"ב שעל פניו עלתה תמיהה רבתי שאל איזה פגישה? מי שלח אותך? אני לא פניתי לאף שדכן לגבי בתי?! גם פניו של ראובן החליפו גוונים רבים והחיוורון הראה שעוד מעט הוא מתעלף, בעה"ב התעשת מהר והזמין את הבחור הנכלם לשתות מים קרים ולנוח מטורח הדרך, אם לא שידוך לפחות הכנסת אורחים, ראובן נרגע וחזר לעצמו וכיוון שכך דברו בדברי תורה ובעניני דיומא "זומם רשע לצדיק... ה' לא יעזבנו בידו", הבחור מצא חן בעיני משה העשיר ואף בתו שהאזינה לדו שיח בין אביה לבחור מצא חן בעיניה "וירא מנוחה כי טוב" ומזווג הזיווגים נתן חן בעיני שניהם ולאחר מס' פגישות נשברה הצלחת בשעטו"מ.

שמעון שציפה למפלה ולבושה שיגרמו לראובן ע"י התרגיל שעשה לא עלה בדעתו ש"יושב בשמיים ישחק", ולאחר מס' ימים נפתרה הבעיה, על לוח המודעות מתנוססת הזמנה לחתונה של ראובן עם בתו של משה העשיר, וכיוון שלא עלתה בידו "עשה מעשה זמרי ומבקש שכר כפנחס" בא לבקש מראובן $2000 שכר שדכנות, ראובן כפי שהקדמנו בן תורה אמיתי הולך לשאול את הרב זילברשטיין שליט"א שמפנה את השאלה לגיסו רבי חיים קנייבסקי שליט"א והוא פוסק חד משמעית: **לא מגיע ל"שדכן" אפילו פרוטה, כיוון שכל כוונתו הייתה להביך ולבייש את ראובן ולא לדאוג לו לשידוך.**

סופר יבנאל - הזול והמשתלם ביותר!
מוצרי מזון, פירות וירקות, כלים לבית ועוד...
בהנהלת משה ואליהו סולימן
להזמנות עד הבית:
04-6708736

מסעדת סעדו ליבכם
ארוחות בוקר, בשרים על האש, פלאפל ועוד!
פתוח רצוף מ-9:30-23:00
טלפון להזמנות:
052-5305071

כשרות המטבח

מאת: הרב יעקב ועקנין

ירקות ללא תולעים

חסדי ה' שכיום נמצאים אנשים יראים המוסרים נפשם ומוציאים דמים יקרים על מנת לזכות אותנו בירקות ללא תולעים.

בחודש סיוון נסעו שני נציגי בית ההוראה הרב הלל אמדדי ואנוכי למפעלי חסלט בדרום בישובים "פעמי תשז, "שדרות" ועוד ובדקו מקרוב את כל שלבי הגידול, והנה לפניכם המידע לו נחשפנו – בתחילה בקרנו בחממות שהיו סגורות היטיב באמצעות יריעות פלסטיק ורשת צפופה (50 מש"), הכניסה לחממה הינה באמצעות שני פתחים כדי שדלת אחת תהיה תמיד סגורה כדי למנוע חדירת חרקים.

השתילים מגיעים בתבניות קלקר מיוחדות מלאות בחומר טוף ועוד וגם שתילים אלו גודלו בחממות סגורות.

הפעולות שנעשות:

א. הדברת האדמה מתולעים שנוצרו מרקבון של עלים קודמים.

ב. ישנם מדבקות ללכידת מעופפים שחדרו.

ג. נערכות בדיקות מדגמיות ע"י משגיחים יראי שמיים ואם נמצאה נגיעות חריגה כל הגידול נפסל ומושלך לאשפה.

ד. מידי פעם עוברים על כל הגידולים עם משאבה ענקית ששואבת את כל התולעים והמעופפים שחדרו לחממה.

ה. ושוב לפני הקטיף נערכת בדיקה ע"י צוות מומחים ואם זה מאושר זה נקטף ומוכנס למפעל שם זה עובר שטיפות רבות.

ו. במפעל ישנה מעבדה שהיא "המכה בפטיש" ונלקח מכל משטח קילו שנשטף בתוך דלי עם חומר ולאחר ערבוב יסודי כל המים נשפכים לתוך מסננת דקה וצפופה ביותר ושם המשטח נבדק במיקרוסקופ ובמידה שזה נקי זה מאושר לשיווק.

ז. זאת לדעת שסגירת החממה מונעת במידה רבה את חדירת החרקים אך לא לחלוטין.

ח. הירקות נארזים בשקיות אטומות בתוך שטח החממה עצמה כדי למנוע נגיעות אפשרית בזמן ההובלה והשיווק וכן הם נשמרים בתוך מחסנים אטומים.

ט. המציאות מראה שגידולים אלו יצאו מכלל "מוחזק בתולעים" והרבה תולעים בעיתיים כמו זבוב המנהרות וכדו' לא מצויים בירקות העלים לכן יש להעדיפם על ירקות מגידול רגיל אך אף אחד לא יכול להבטיח לנו שלא ימצאו חרקים שנכנסו מכל מיני פרצות בחומת ההגנה.

י. לכן כשעקרת הבית קונה ירקות ללא תולעים עליה להשרות זאת במי אמה למס' דקות ולשטוף היטיב במים זורמים ולשפשף בעיקר במקום חיבור העלים לגבעולים – "יאכלו ענוים וישבעו".

יא. בשיחה שערכתי עם חננאל כהן אחראי לירקות ללא חרקים נאמר לי שכיום ישנם קרוב ל 35 חברות שמגדלות את הירקות ללא תולעים אך זאת לדעת שלא כולם בדרגת הידור גבוהה.

והמליץ ביותר להשתמש בחברות הבאות והם: "חסלט", "קטיף הטבע", "יבולי קטיף מהדרין", "ירוק מן הטבע", "קטיף הארץ הטובה", "ירוק למהדרין".

דבר נוסף: לראות מה מצוין על האריזה טוב לבדוק, ראוי לבדוק, חובה לבדוק, כל ניסוח מגלה מה דרגת הכשרות של הירק.

זהירות:

א. ישנם חברות רגילות המחקות את האריזות של החברות "ללא תולעים" וגורמים להטעיית הציבור וכבר נמצאו אנשים שקנו עלים וחשבו שזה "ללא תולעים".

ב. בכל עסק בקשו מבעל העסק לראות אם העלים הם "ללא תולעים" עם הכשר טוב של הבדצי"ם או הרב שניאור רווח ועוד.

משמרת סת"ם היכל הקודש

ראש מכון הסת"ם: הרב יעקב ועקנין

סופר סת"ם או סתם סופר?

תניא אמר רבי מאיר כשבאתי אצל ר' ישמעאל אמר לי בני מה מלאכתך? אמרתי לו לבלר (סופר סת"ם) אני. אמר לי בני הוי זהיר במלאכתך שמלאכת שמיים היא. וכתב הקסת הסופר (סימן א') מכאן יראה הסופר איך הוא צריך להיות ירא את ה' מאוד שאם עשה איזה קלקול או שלא עשה איזה תקון כפי הראוי מפסיד את נשמתו כי הוא גוזל את הרבים וגם מחטיאם ששרויים בלא מצוות עשה ומברכים בכל יום ברכות לבטלה ועליו הכתוב אומר וחוטא אחד יאבד טובה הרבה ונאמר ארור עושה מלאכת ה' רמיה. עכ"ל.

לעומת זאת סופר שכותב תפילין ומזוזות טובות כפי יכולתו שכרו כפול ומכופל וניצול מדינה של גיהנם ומובא שהמגיד גילה למרן שאביו של רבי חיים ויטאל רבי יוסף קאלאבריס זצ"ל "חצי עולם עומד בזכות התפילין הכשרות שכותב".

לכן בבואך לקנות סת"ם יש לראות את הנהגות הסופר ואת היראת השמים שלו: האם טובל במקווה? האם שומר להתפלל ג' תפילות במנין? איך דיבורו? האם ממשיך ללמוד הלכות סת"ם תמידין כסדרן? האם שומע שירים בשעת הכתיבה (שזה לעיכובא)? איך הנהגתו עם הזולת? האם הוא מוסמך לכתוב? האם יש לו תעודת סופר בתוקף? לשאול את רבותיו (וגם במכון) האם ראוי לקנות ממנו.

שו"ת בהלכה

שאלה: קניתי מזוזות מהודרות ועכשיו אני עובר דירה האם מותר לי להוריד אותן כיוון שקניתי אותם בדמים יקרים?

תשובה: "אדם שקבע מזוזות מהודרות ויקרות בפתח הבית ונאלץ לעבור דירה אסור לו להוריד את המזוזות ולהשאיר את הבית ללא מזוזות כיוון שזה גורם נזק למי שלוקחן, העצה שיטול את המזוזות המהודרות ולתת במקומן אחרות כשרות, וטוב יותר שיקח את המזוזות הישנות (במידה ויש) לבדיקה, ואם נמצאו כשרות, יקבע את הכשרות בברכה ואז יוכל לקחת את המהודרות.

יעקב ועקנין.

לשולחן שבת

מאת: הרב הלל אמדדי

"ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר"

מהי ההדגש "בעת ההיא"?

אומר על כך רבי ישראל סלנטר זיע"א שפעמים רבות אדם סבור שהמצב הנוכחי אינו זמן מתאים לתפילה ולכן הוא מעדיף לדחות את תפילתו למועד אחר, בו יוכל לרכז כראוי את מחשבותיו ולכוון את ליבו טוב יותר לפני אביו שבשמים. אולם משה רבינו ע"ה לימד אותנו "ואתחנן אל ה' **בעת ההיא**" דווקא בעת הצרה הזאת כשאתה חש שאתה צריך להתפלל – היא השעה המתאימה ביותר לתפילתך, ואין לו לאדם לחפש זמנים אחרים שבהם הוא חושב שתפילתו תהיה יותר רצויה, כי אין הקב"ה מבקש דברים שאין האדם מסוגל לבצע, ולכן די לו אם ישא תפילה באותה דרגה בא הוא נמצא כעת.

ועל כך אמר בעל החידושי הרי"ם לפרש את הפסוק "ואהבת את ה' אלוקיך בכל לבבך" וכו' ואמרו חז"ל בגמ' ברכות "בכל נפשך" – אפילו נוטל נפשך, והפירוש כך שאפילו אם נוטלים את לבבך ואין לך לב להתפלל, אין אתה פטור מכך וצריך אתה לעבוד את ה' בכל מצב ובכל דרגה.

מעשה שהיה

הרבי הבטיח - הרבי מקיים

לפני חצי שנה ביקש הצדיק שכל אחד ואחת מאנ"ש יעשו "חמש הוראות קבע" וכל זה למען הצלת הנוער שזה טובתנו, והצדיק יצא בקול קורא "אני מבטיח שכל מי שיעזור לי (יותר נכון לעצמנו) יהיה שמור מכל מיני פורעניות... ויזכה לאריכות ימים בבריאות השלימה ולצאת מהעניות והחובות..."

ובפקס לרבים כתב הצדיק "יבוא יום שתראה איך שהייתי צודק שאלו החמש הוראות זה מה שישפיע עליך שפע ברכה והצלחה והצלת את עצמך, והצלת את העולם בלי שום גוזמא".

מספר המעשה לקח את הדברים ברצינות, הרבי אומר אז עושים במסירות נפש. המצב הכלכלי בביתו היה קשה ביותר, החשמל לא שולם תקופה ארוכה, ואין מהיכן לעשות את חג הפסח אשר ההוצאות רבות, אבל יש הבטחה מהצדיק "חמש הוראות" וזוכים לישועה. וכך פנה לאחים וקרובי משפחה, אורחים וחברים, ואכן תוך מספר ימים בוצעה המשימה "10 הוראות קבע". נותרו ארבעה ימים לחג הפסח ואין שום מראה מקום, אך האמונה הייתה חזקה, ההבטחה הייתה למראה עיניו וזה נסך בו כוחות להמשיך.

באחד הטלפונים הגיע ליהודי יקר שחתם הוראת קבע ותוך כדי שיחה נשאל היהודי היקר "אם יוכל לעזור בקמחא דפסחא"?

"תבוא עם רכב ויהיה בסדר אל תדאג" כך אמר הנדיב.

אכן מיודענו נסע ושם קנה לו הנדיב את כל הוצאות החג בשפע עצום מעל 5000 ₪, ולא רק זאת גם החשמל שעמד להיות מנותק שולם ע"י הנדיב.

"הרבי הבטיח הרבי מקיים"... "לעושה נפלאות גדולות לבדו כי לעולם חסדו".

שאלה: ברצוני לנטוע עצי פרי ופרחי נוי בגינה שלי ממתי מתחילים איסורי המלאכה בשנת השמיטה ומה הדין אם נטעתי עץ לאחר הזמן המותר?

מאת: הרב גד סולומון

תשובה: בזמן שבית המקדש היה קיים ורוב ישראל שרויים על אדמתם, היה נוהג מן התורה תוספת שביעית, ושלושים יום לפני ראש השנה נאסר לעבוד במלאכות השדה.

אולם בימינו שהשביעית היא מדרבנן אין דין תוספת שביעית, ומותר לעבוד בכל עבודות הארץ עד ערב שנת השמיטה.

עצי פרי: אסרו חז"ל לנטוע אילני מאכל ארבעים וארבעה יום לפני שנת השמיטה דהיינו מיום ט"ו באב לפני שקיעת החמה, ולא מטעם תוספת שביעית אלא משום שיש להקדים נטיעתם כדי שהשנה השישית תחשב לשנה הראשונה לספירת שנות ערלה, משום ששלושים יום בשנה חשובים שנה, ועוד ארבעה עשר יום לקליטת העץ, לכן צריך ארבעים וארבע יום, ואם נטע בתוך ימים אלו נמצא שמונה שנות ערלה משנת השמיטה ויחשדו אותו שנטע בשנת השמיטה, ומשום מראית העין גזרו חז"ל שאין לנטוע החל מט"ו באב, ופסק הרמב"ם שאם נטע אחר זמן הנ"ל יעקור את הנטיעות.

אמנם בעצים שאין בהם דין ערלה ולא שייך בהם הטעם הנ"ל מותר לנטוע עד ראש השנה, ולכן עצי סרק, או אילני פרי שנטעו בעציצים נקובים עם גוש עפר שאינו מתפורר, או ירקות ופרחים ותבואה וקטניות מותר לנטוע מעיקר הדין עד ראש השנה, ויש להחמיר לכתחילה לנוטעם כדי שיקלטו לפני ראש השנה (עצי סרק מט"ו באלול, ופרחים וירקות עד שלשה ימים לפני ר"ה).

לסיכום:

1. עצי פרי עם שורשים חשופים (ללא גוש עפר) צריכים ארבעים וארבע יום ויש לנוטעם עד טו' באב (יום שני הבעל"ט).
2. עצי פרי עם גוש עפר בעציץ נקוב (עם נקב בקוטר 2 ס"מ) ועמדו על הקרקע אפשר להתעכב בנטיעתם עד ערב ראש השנה זאת בתנאי שגוש העפר לא יתפורר בשעת השתילה.
3. שתיל של עץ פרי הגדל בעציץ עם גוש עפר את העציץ לא נקוב או שהיה מונח על יריעה החוצצת בינו לבין הקרקע מותר לנוטעו עד כ"ט באב.
4. עצי סרק וצמחי נוי רב שנתיים שאין בהם דין ערלה גלויי שורש – ט"ו באלול.
5. צמחי נוי חד שנתיים יש לשתול עד כ"ו באלול ולהשקות מיד.
6. ירקות חשופי שורש עד כ"ו באלול.
7. דשא במרבדים ארבע עשרה יום לפני ר"ה.
8. דשא בשתילה ידנית עד שלושים יום קודם ר"ה.

• **וסימנך:** מה שבגוש מותר עד א' תשרי תשע"ה.

• ניתן לשמוע את השיעור של הרב גד סולומון בהלכות שמיטה שהיה השבוע ביום רביעי בשידור חוזר בקול הצדיק 058-3222300 שלוחה 892.

שאלה: מידי פעם אנו נפגשות באולם ועורכות הפרשת חלה בציבור מהו שיעור חלה המחייב בהפרשה ומה הדין בשתי נשים שיש להם שיעור פחות מהכמות המחייבת הפרשת חלה והעיסות נוגעות זו בזו, וכן מה הדין בשני סוגי בצק, האחד מלוח והאחד מתוק?

מאת: הרב הלל אמדדי

תשובה: נאמר בתורה "והיה באכלכם את לחם הארץ תרימו תרומה לה' ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה" (במדבר טו, יט) ומכאן נלמד חיוב הפרשת חלה מן התורה.

אמנם מכיוון שהתורה כתבה "בבואכם אל הארץ" שזה בזמן שכל ישראל נמצאים בארצם ולצערינו אנו עדיין מפוזרים בארבע קצוות תבל, נפסק בהלכה, שבזמן הזה חיוב הפרשת חלה הוא מדרבנן והנפקא מינה כשמתעורר ספק אז ספק דרבנן להקל (ע"פ הוראת חכם).

שיעור המחייב בחלה: נחלקו חכמי דורינו ולמסקנת מרן מלכא רבינו עובדיה יוסף זצ"ל שהשיעור החייב בברכה הוא 1,560 גר', אמנם ממידת חסידות טוב להפריש חלה בלי ברכה משיעור 1,500 גר'. ומה שיש דפוסים ישנים (ילקוט יוסף) המציינים ששיעור הפרשת חלה 1,666 גר' בהוצאות האחרונות תוקן הדבר 1,560 גר' (יש דעות אחרות המחמירות בשיעור יותר גדול וכל אחד ינהג כמנהג אבותיו).

לענין שתי עיסות של שני נשים שבכל אחת יש פחות מהשיעור ונגעו זו בזו:

בשו"ע סימן שכ"ו סעיף א': כתב ששתי עיסות של שני אנשים (או נשים) שאין בכל אחת שיעור חלה וע"י צירופן יהיה בהן שיעור חלה אם ידוע שאינם מקפידים על עירוב העיסות מצטרפות לשיעור המחייב בהפרשה, והצירוף יכול להיות ע"י שני אופנים: **א.** או שעיסה נוגעת בעיסה השניה באופן שאם יפרידו ביניהם ימשך מהבצק השני, ולא סתם נגיעה בעלמא. **ב.** שיכסה שני העיסות במפה.

אך אם הבעלים מקפידים שהעיסות לא יתערבו זו בזו וכגון בשני בצקים שהאחד מלוח והשני מתוק או בשתי עיסות השייכות לשתי נשים אין העיסות מצטרפות ופטור מהפרשת חלה.

שתי נשים שאינם מקפידות והעיסות נוגעות זו בזו עד שנדבקות מעט באופן שכאשר יפרידו אותן כל עיסה תתלוש מעט בצק מהשנייה הדין הוא שמצטרפות (אך יש לדעת שנגיעה בעלמא לא מצרפת).

צירוף בכלי: אם אשה לשה שתי עיסות שבכל אחת (דוגמא 800 גר') ואפתה מכל עיסה בנפרד חלות, שאז פטור מהפרשת חלה, כיוון שבכל עיסה אין שיעור המחייב, אם אותה אשה הכניסה את החלות האפויות (משתי העיסות שבכל אחת פחות מהשיעור) לתוך סל או לתוך תבנית עם שוליים אז הסל מצרף ונחשבות לעיסה אחת וחייבת בהפרשת חלה בברכה אך אם הניחה את החלות על הרצפה או בתבנית ללא דפנות אין חובת הפרשת חלה.

וכן הדין בקילו קמח מלא וגם בקמח לבן אם לא מקפידים מועיל צירוף לחייבם בהפרשת חלה בברכה.

לסיכום:

נשים האופות באולם תקפדנה לכתחילה שיהיה בכל עיסה 1,560 גר' על מנת שתזכה להפריש בברכה אך במידה ויש לה קמח פחות משיעור (כגון קילו) וגם לחברתה יש קילו אם מקפידות שלא יתערבו פטורות מהפרשת חלה וכן הדין בשתי עיסות האחת מתוקה והשנייה מלוחה ובכל אחת פחות מהשיעור.

שאלה: האם חייבים להדליק נרות חצי שעה או ארבעים דקות לפני שקיעה בערב שבת, ועד מתי מותר לעשות מלאכה?

מאת: הרב אברהם נאור

תשובה: מצוות עשה מן התורה להוסיף מחול על הקודש ותוספת זו אין לה שיעור אלא שיקבל את השבת זמן ניכר קודם שהיא נכנסת מאליה (כלומר קודם השקיעה).

ניתן לעשות זאת בכמה אופנים:

1. הטוב ביותר שיאמר בפה אני מקבל עלי תוספת שבת וכדו' אולם גם במחשבה מועיל ומרגע זה והלאה חלים עליו כל דיני שבת .

2. באמירת בואי כלה ב"לכה דודי" או "מזמור שיר ליום השבת" או "ברכו" של ערבית, האדם מקבל שבת בעל כורחו (ויש להיזהר בזה מי

מונטנה צימרים - אירוח בגליל
אירוח ברמה שלא הכרתם, בריכות, קייטרינג, משחקים ועוד...
טלפון לפרטים:
054-7698081

שאיחר את תפילת מנחה), אלא שמצוות תוספת שבת תתקיים רק אם יאמר זאת קודם כניסת השבת (שאינו מצוי בהרבה מקומות).

3. אם לא אמר ולא חשב אלא שפירש ממלאכות (כגון שבא לבית הכנסת לתפילת מנחה) הרי הוא מקבל עליו שבת זמן מועט קודם כניסת השבת שהרי הוא מושבע ועומד על זה מהר סיני.

זמן הדלקת נרות

מעיקר הדין זמן הדלקת נרות הוא סמוך לשקיעת החמה (כלומר תוך חצי שעה לשקיעה) ונהגו כל ישראל להדליק נרות כ-20 דקות קודם שקיעת החמה.

ובירושלים יש מנהג נפוץ לקבל את השבת כ-40 דקות קודם השקיעה, ודעת מוהרא"ש שליט"א שטוב לנהוג כך לכתחילה מי שיכול, וידוע שהבעש"ט ורבינו ז"ל היו מהמקדימים להדליק.

קבלת שבת בהדלקה

מנהג הספרדים: שאין האשה מקבלת את השבת בהדלקה אם מדליקה סמוך לשקיעה - דהיינו תוך חצי שעה לפני השקיעה (אלא שטוב שתקבל שבת כדי לקיים מצוות תוספת שבת).

אולם אם מקדימה יותר מחצי שעה קודם השקיעה (כגון הנוהגות להדליק 40 דקות) חייבת לקבל שבת בהדלקה, כדי שיהיה ניכר שמדליקה לכבוד שבת, ובשעת הדחק יכול אחד מבני הבית לקבל שבת במקומה.

מנהג האשכנזים: שהאשה מקבלת עליה שבת בהדלקה, ורק במקום צורך גדול מאד יכולה להתנות בפרוש שאינה מקבלת שבת.

לכל הדעות אין להדליק נרות קודם פלג המנחה שהוא בערך שעה קודם השקיעה (שעה ורבע זמניות קודם צאת הכוכבים).

ומכאן קריאה יוצאת לכל אדם שראוי להקדים את זמן קבלת שבת, שמראה כמה חביבה המתנה שנתן לנו הקב"ה וכמו שמסופר בגמ' על אמוראים שהיו יושבים ומייחלים לכניסת שבת והוסיף השל"ה הקדוש שמועילה זכות ההקדמה לשומרו מן המזיקים ובפרט שהעושה מלאכות עד סמוך לשקיעה (וכן המאחרים להגיע לבית הכנסת ברגעים האחרונים הרי הם נכנסים בספק חילול שבת, שחיובו סקילה וכרת, וכן גורם לחילול השם, ה' יזכינו להיות מן "הממהרים לבוא ומאחרים לצאת" ולא מהמאחרים לבוא וממהרים לצאת וד"ל.

שאלה: בהילולת השל"ה הקדוש שנערכה בר"ח סיון, מצאתי צרור מפתחות וחיזרתי על האנשים ובין הדוכנים ולא נמצא מאבד, כיוון שכך השארתי אותם על אחד הדוכנים למקרה והמאבד יבוא לבקשם, האם נהגתי נכון או שהייתי צריך למסור אותם למשטרה למחלקת אבידות?

מאת: הרב חגי אשר

המחזיר אבידה לבעליה מקיים מצוות עשה של "השב תשיבם לאחיך" אך המתעלם עובר בלאו של "לא תוכל להתעלם" ולכן מרגע שמצאת את צרור המפתחות חל עליך החיוב לחזר ולמצוא את בעל האבידה ומרגע שהגבהת את האבידה יש לך דין "שומר" על האבידה, ואסור לך לעזוב אותה, אלא אם כן מצאת אדם שמוכן לקחת אחריות מלאה על האבידה, אזי מותר לך למסור את צרור המפתחות לידיו ואז הוא נחשב שומר האבידה וחייב באחריותה להשיבה לבעליה.

אך בוודאי שאינו נכון להניחה באחד הדוכנים וללכת, אלא הנכון הוא אם לא מצאת אדם הלוקח אחריות אתה צריך לתלות מודעה במתחם הציון בזה הלשון נמצאו במתחם הציון צרור מפתחות כל המאבד יכול לפנות למספר טל ולהשיבו על פי סימנים.

במידה ובמקום נמצאת "מחלקת אבידות" (מצוי בבני ברק ובירושלים) טוב שתמסור את הצרור לידיהם.

אמנם למסור את האבידה למחלקת אבידות במשטרה, כתבו האחרונים שלא טוב לעשות כן משום שאינם נוהגים על פי דין תורה בהשבת אבידה אבל ניתן להשאיר הודעה במחלקת אבידות של המשטרה, עם פרטיך האישיים כך שהמאבד יוכל לפנות אליך דרך מחלקת אבידות של המשטרה.

ואמר רביז"ל בספר המידות (אות אבדה סעיף א'): "מי שמחזיר אבידה לבעלים בכח הזה מגייר גרים".

.....

שו"ת בדיני ממונות

מאת: הרב משה קורץ

מתי שוכר צריך לשלם את דמי השכירות האם בתחילת החודש או בסוף החודש?

תשובה: הן אמת שאין שכירות משתלמת אלא בסופה אך הכל לפי ההסכם עם בעל הבית וזה צריך להיות רשום בחוזה וכל המשנה ידו על התחתונה.

על מי מוטלת חובת תשלום הארנונה האם על השוכר או על המשכיר?

תשובה: במידה ולא סוכם אחרת הרי שחובת תשלום הארנונה חל על השוכר וכאו המקום לעורר שבזמן האחרון פנו לבית ההוראה דיירים שגרים בבנין רב דירות עם דירות קטנות בנות 50-70 מ"ר אך במועצה זה רשום כבית אחד גדול ואז אין הנחה לכל אחד בנפרד והחכם עיניו בראשו לברר זאת קודם חתימת חוזה.

שכרתי דירה מראובן ובבין הזמנים אנחנו מתכוננים לנסוע לנפוש אצל ההורים האם מותר לי להשכיר את הדירה לאחרים (גם החלפת דירה בכלל זה)?

תשובה: במרבית החוזים מצוין במפורש שאין לשוכר אפשרות להשכיר את הדירה לאחרים או להחליף דירה, אך בפשטות אסור להשכיר לאחרים גם אם לא צוין בחוזה סעיף האוסר **"שאין אדם עושה סחורה בפרתו של חבירו"** כיוון שבעל הבית מכיר אותך ולכן השכיר לך אך אחרים לא מרגישים מחויבות והמציאות מראה שהבית ניזוק יותר מחמת ילדים וכדו'.

עדכוני בית ההוראה

כשרות בבית התבשיל "אהל אברהם":

1. הפרשת תרומות ומעשרות אחראי הרב אשר סלמה.
2. ברירת אורז וקטניות אשתו של הרב אבנר סלמה.

עירוב שבת:

ישוב יבניאל מוקף בצורת הפתח ונבדק ע"י האברך יעקב סלמה בכל יום חמישי או שישי הציבור נקרא לפקוח עין ומי שרואה מחדל בעירוב להודיע ליעקב סלמה או לבית ההוראה.

חסויות והקדשות

חיים בן נוריה לרפואה שלמה

ליאור בן שמחה ולאה בת מלכה חיה קלרה זרע של קיימא

.....

דברי הצדיק על העלון: **"אין לתאר ואין לשער את גודל השמחה שיש לי מהעלון 'הליכות עולם' שהבית הוראה מתחילים להוציא מידי שבוע וזה זכות הרבים נורא מאוד..."**

זו ההזדמנות שלך להשתתף בזיכוי הרבים בפרסום עסק, הקדשה, ברכה, רפואה, לעילוי נשמת וכדו'

לפרטים: 054-8420743

גני "ניצני הצדיק"
כי לניצנים שלכם מגיע הטוב ביותר!

אצלנו תקבלו רמה של עיר והכל במחיר זעיר... ההרשמה לקראת סגירה

לפרטים אודליה בניזרי:
050-7777342

עיצוב ועימוד: **בן אהרן**
052-4838105